

- Voor een sterk internationaal wapenverdrag
ter bevordering van de millenniumdoelstellingen -

ENGAGEMENTSDOSSIER VOOR GEMEENTEN

Coördinatie

Olivier Forges

Vlaamse Vredesweek

Italiëlei 98 A, 2000 Antwerpen

tel: 03/225 10 00

fax: 03/225 07 99

www.vredesweek.be

info@vredesweek.be

Vredesweek-rekeningnr.

BE51 0010 3516 1162

Inhoud

0. Inleiding	3
1. Vlaamse Vredesweek	4
1.1. Samenwerkingsverband	4
1.2. Vredesweekpartners 2011.....	4
2. Campagnetekst 2011 – Schiet ontwikkeling niet aan Flarden!	5
3. Mogelijkheden rond ondersteuning voor uw gemeente	8
3.1. Geef uw (financiële) steun aan de campagne en haar politieke eisen	8
3.2. Neem een resolutie aan in de gemeenteraad rond het vernietigen van oude politiewapens.....	9
3.3. Hang de vredesvlag uit!.....	9
3.4. Word Vredesgemeente	10
3.5. Redenen om de Vredesweek te ondersteunen	10
Bijlage 1: Historisch Overzicht	12
Bijlage 2: Politieke Visietekst	15
OVEREENKOMST ONDERSTEUNENDE GEMEENTE.....	22

0. INLEIDING

Op 21 september 2011, de internationale dag voor de vrede, lanceren we de 22ste Vlaamse Vredesweek. Onder de slogan ‘**Schiet ontwikkeling niet aan flarden!**’ brengen de Vlaamse Vredesweekpartners **de relatie tussen wapenhandel en de realisatie van de millenniumdoelstellingen** onder de aandacht. Tot en met de 2 oktober, de internationale dag voor de geweldloosheid, zullen we burgers, leerkrachten, politici en pers inlichten over dit thema.

Met dit dossier wensen de vredesweekpartners uw gemeente uit te nodigen om de Vredesweek met haar politieke eisen te ondersteunen.

Meer informatie over het **samenwerkingsverband** en het thema vindt u terug in de eerste twee delen van dit dossier. In bijlage 2 vindt u eveneens onze politieke visietekst met de politieke eisen van deze Vredesweek.

In deel 3 krijgt u vier mogelijkheden op om u ondersteuning op maat te kiezen.

Jeugd & Vrede, Pax Christi Vlaanderen, VOS Vlaamse Vredesvereniging en IJzerbedevaartcomité en Amnesty International nemen het initiatief tot deze Vredesweek.

Maar deze Vredesweek kan enkel slagen **door de betrokkenheid en ondersteuning van diverse andere actoren:**

- de vele **scholen** die hun tijd nemen om met vredesweekmateriaal aan de slag gaan ;
- de talrijke enthousiaste **vrijwilligers** die in hun eigen lokale gemeenschap, parochie of voor hun eigen achterban activiteiten opzetten;
- en natuurlijk door de steun van een **brede waaier van sociale organisaties** uit het middenveld, gemeenten en andere publieke instellingen en andere sponsors.

Met dit dossier hopen we dat ook uw gemeente één van deze actoren wordt.

Samen kunnen we Vlaanderen bewust maken van de sterke relatie die er is tussen het aan banden leggen van de wapenhandel en de realisatie van de millenniumdoelstellingen.

We kijken alvast uit naar uw reactie.

Warme groeten,

Olivier Forges
Coördinator Vlaamse Vredesweek

1. VLAAMSE VREDESWEEK

1.1. Samenwerkingsverband

De Vlaamse Vredesweek is een jaarlijkse campagne van enkele vredesorganisaties in samenwerking met sociale organisaties en publieke instellingen. Dit uniek pluralistisch samenwerkingsverband brengt elk jaar tijdens de laatste week van september en begin oktober een vredethema onder de aandacht van de publieke opinie en de overheid.

Met een educatief, politiek en campagnelukkig sensibiliseren we een ruim doelpubliek gaande van scholen, lokale groepen, middenveldorganisaties tot politici. Er wordt een politieke visietekst en een campagnetekst opgemaakt die als kader fungeren voor het uitwerken van alle acties en publicaties.

1.2. Vredesweekpartners 2011

- Pax Christi Vlaanderen vzw
- Jeugd & Vrede vzw
- VOS Vlaamse Vredesvereniging vzw
- Ijzerbedevaartcomité vzw
- Amnesty International

BIJLAGE 1 biedt u een overzicht van de inhoud van de laatste tien jaar van de Vlaamse Vredesweek.

2. CAMPAGNETEKST 2011 –

SCHIET ONTWIKKELING NIET AAN FLARDEN!

- Voor een sterk Internationaal Verdrag rond Wapenhandel ter bevordering van de millenniumdoelstellingen -

In 2011 trekken de partners van de Vlaamse Vredesweek voor de 22ste keer alle registers open om Vlaanderen bewust te maken van een actueel vredethema. We kiezen ervoor om vanuit een vredesperspectief de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te ondersteunen.

Daarom willen we dit jaar jong en oud, leerkrachten en politici, journalisten en burgers de noodzaak - ja, letterlijk het levensbelang - doen inzien van een alomvattend en afdwingbaar Internationaal Verdrag rond Wapenhandel. Als partners van de vrede dromen we natuurlijk veel verder. We dromen van een wereld vol 'Cultuur van Vrede' en zonder wapens.

In de huidige context is er echter in eerste instantie nood aan zeer strikte internationale regelgeving rond de wereldwijde wapenhandel. Tot op heden komen wapens terecht op plaatsen waar reeds geweld is en wakkeren zij dit geweld nog aan. Ze komen ook in kwetsbare gebieden waar geen geweld is, maar waar het geweld ontstaat door het gemakkelijk voorhanden zijn van wapens.

De meeste van deze wapens zijn "kleine en lichte wapens". De term "kleine en lichte wapens" verwijst naar wapens die door één persoon kunnen worden gedragen en bediend: handvuurwapens en machinegeweren maar ook granaten, kleine mortieren en raketwerpers.

Driekwart van deze wapens is in het bezit van particulieren. Alleen al in België zijn er naar schatting twee miljoen wapens in omloop en hiervan zou tweederde illegaal of ongeregistreerd zijn. Het is ongelooflijk dat objecten die gemaakt zijn om te doden zo wijdverspreid zijn. **Elk jaar sterven om en bij een half miljoen mensen door deze wapens, d.w.z. één persoon per minuut! Het zijn dus in feite "massavernietingswapens". Voor elke persoon die wordt gedood, raken er nog eens drie gewond.**

Hun impact is immens en onmenselijk. Het staat de ontwikkeling van landen in de weg en het bemoeilijkt de realisatie van de millenniumdoelstellingen. Door gewapend geweld raakt bijvoorbeeld de medische zorg nog meer overbelast, waardoor onder meer zwangere vrouwen en kinderen

onvoldoende zorg krijgen, of waardoor mensen moeten vluchten naar gebieden waar voedsel nog schaarser is.

Een internationaal verdrag dat de controle op de wapenhandel versterkt, is dus meer dan nodig. Op dit moment onderhandelen de staten binnen de VN over zo'n verdrag. We willen met deze campagne de puntjes op de i zetten. We willen namelijk niet eender welk verdrag. Het moet alomvattend zijn en met duidelijke uitgebreide ethische criteria. Een onvoldoende sterk verdrag zou het reëel risico inhouden dat er tal van wapenleveringen door de mazen van het net glijpen en dat er heel wat menselijke noden in de lijn van de millenniumdoelstellingen ook geen voldoende antwoord kunnen krijgen.

Voor ons moeten wapenleveringen resoluut verboden zijn:

- als het risico bestaat dat ze zullen gebruikt worden voor mensenrechtenschendingen of schendingen van internationaal humanitair recht;
- als ze een duidelijk negatieve impact hebben op de ontwikkeling of op de realisatie van de millenniumdoelstellingen van een land of een regio;
- als er een risico bestaat dat ze terecht komen in netwerken van georganiseerde misdaad of terrorisme;
- als ze een gewapend conflict kunnen veroorzaken of een huidig gewapend conflict versterken.

Hieronder vind je nogmaals overzichtelijk de impact van gewapend geweld op de millenniumdoelstellingen.

BIJLAGE 2 is onze politieke visietekst de we koppelen aan deze campagnetekst. Hierin vindt u ook onze politieke eisen.

Gewapend Geweld en de millenniumdoelstellingen: Wat is de relatie tussen beiden?

Millenniumdoelstelling	Gewapend conflict en gewapend crimineel geweld
1. Extreme armoede en honger uitbannen	<p>Gewapend geweld remt de economie af, brengt het levensonderhoud in gevaar, en dwingt mensen te verhuizen naar plaatsen waar voedsel schaarser is.</p> <p>Gewapend geweld verergert de gevolgen van hongersnood door het afremmen van gecoördineerde acties in de getroffen gebieden.</p>
2. Basisonderwijs wereldwijd toegankelijk maken voor iedereen	<p>Gewapend geweld resulteert in de vernietiging van de educatieve infrastructuur, waaronder scholen.</p> <p>Oudere kinderen worden gedwongen te stoppen met studeren om een rol op te nemen in het gewapend geweld, bijvoorbeeld als kindsoldaten.</p> <p>De beschikbaarheid van docenten kan kleiner worden als gevolg van verhoging van gewapend geweld.</p>
3. Gelijke behandeling van mannen en vrouwen bevorderen en de positie van vrouwen versterken	<p>Gewapend geweld maakt mannen en vrouwen mentaal zwakker, omdat ze gedwongen worden om gewelddadige rollen op te nemen.</p> <p>Veel vrouwen zijn slachtoffer van seksueel misbruik waar gewapend geweld heerst. Gewapend geweld bestendigt genderongelijkheid en neemt deze tendens mee in het post-conflict leven.</p>
4. Kindersterfte verminderen	<p>De kindersterfte verhoogt als gevolg van ziekte en ondervoeding door aanwezigheid van gewapend geweld. Jonge kinderen vergaat het zeer slecht door het verlies van een of meer van hun ouders als gevolg van gewapend geweld.</p> <p>Kindersterfte stijgt in situaties van gewapend geweld, o.a. omdat de mogelijkheid voor zwangere vrouwen om toegang te krijgen tot prenatale zorg wordt beperkt.</p>
5. Gezondheid van moeders verbeteren	<p>Moedersterfte neemt toe in situaties van wijdverspreid gewapend geweld omdat de toegang tot medische zorg zeer beperkt wordt.</p>
6. HIV/AIDS, malaria en andere ziekten bestrijden	<p>Mensen sterven aan een aantal geneesbare ziekten omdat de medische structuren verslechteren en de toegang tot medische zorg verlaagt. Vluchtelingenstromen uit zones van gewapend geweld doen ziektes toenemen, met het risico op epidemies.</p> <p>De meeste sterfgevallen in situaties van gewapend conflict zijn het gevolg van ziekte of ondervoeding.</p>
7. Actief werken aan een duurzaam milieu.	<p>Gewapend geweld bevordert de ondoordachte en zelfs criminele exploitatie van natuurlijke rijkdommen .</p>

3. MOGELIJKHEDEN ROND ONDERSTEUNING VOOR UW GEMEENTE

3.1. *Geef uw (financiële) steun aan de campagne en haar politieke eisen*

Elk jaar ondersteunen enkele tientallen sociale organisaties, publieke instellingen en politieke partijen de Vredesweek. Ook u was reeds één van de ondersteunende instanties, of u kan dit engagement hernieuwen of het dit jaar opnemen.

In bijlage 2 vindt u de politieke visietekst. We hopen dat u politieke eisen die in de visietekst zijn opgenomen onderschrijft en als ondersteunende organisatie meegaat in deze campagne.

Om deze steun te concretiseren en te visualiseren, bieden we u twee mogelijkheden op onze website.

Website:

- Bevat alle info over de Vredesweek, een online-agenda, actiemogelijkheden, etc.
- Wordt bezocht door 4.000 à 5.000 unieke bezoekers
- Bevat verschillende 'advertentievakken':
 - Dynamische banner voor gemeenten: verschillende logo's 'roteren' in een logo op een zijbanner van de site op **elke pagina** duidelijk zichtbaar.
 - Logo-link: onderaan **elke pagina** staat uw logo. Dit logo linkt door naar uw eigen website. Met deze optie komt uw logo terecht tussen andere ondersteunende instanties.
- url: <http://www.vredesweek.be>

Uw logo op de website-banner: 300 € steun

Uw logo-link: 200 € steun

3.2. Neem een resolutie aan in de gemeenteraad rond het vernietigen van oude politiewapens

Wanneer de gemeente voor haar politiekorps nieuwe wapens aankoopt, rijst natuurlijk de vraag wat met de oude wapens gebeurt.

Conform omzendbrief GPI 51 (B.S. 12/10/06, p 54528) betreffende de behandeling van afgedankt politiematerieel, gelden volgende richtlijnen en aanbevelingen:

- Verkoop: Om budgettaire redenen kan de politie de individuele wapens verkopen, echter uitsluitend aan officieel erkende wapenhandelaars.
- Vernietiging: Deze oplossing krijgt volgens deze omzendbrief de voorkeur, elk risico is hierbij onbestaand. In de praktijk kan er hiervoor beroep gedaan worden op de logistieke diensten van de Federale Politie.

Ook de Vredesweek roept om als gemeente telkenmale te kiezen voor deze laatste optie. De gemeenteraad kan een besluit nemen om vanaf heden telkenmale voor deze optie te kiezen in haar gemeente. Indien het een meergemeenten-politiezone betreft, kan ze ervoor zorgen dat haar vertegenwoordigers in de politieraad deze stem laten klinken.

3.3. Hang de vredesvlag uit!

Net zoals in de vorige Vredesweek roepen we gemeenten op, om tijdens de campagne 'vredesvlaggen' aan hun openbare gebouwen te hangen of aan vlaggenstokken op lokale pleinen. Op die manier kunt u met uw gemeente op een kleurrijke manier gestalte geven aan uw engagement voor de vrede. Een symbolische dag om deze vlaggen te hijsen is woensdag 21 september 2011, de internationale dag voor vrede uitgeroepen door de Verenigde Naties, meteen de startdag van de Vredesweek.

Graag hadden we ook foto's ontvangen waarbij de vlaggen vredevol wapperen in uw gemeente. Op die manier kunnen we hierover ook berichten. Deze kunnen opgestuurd worden naar: info@vredesweek.be.

Vredesvlaggen zijn te bestellen via de vredeswinkel op onze website: www.vredesweek.be

Prijs: 1 Vlag = € 6

3.4. Word Vredesgemeente

In 2000 hebben we met de Vredesweek het concept van Vredesgemeente gelanceerd. Hierbij vragen we aan gemeenten om in de gemeenteraad een intentieverklaring aan te nemen waarbij deze verklaart zich in te zetten om op lokaal vlak te werken aan een “Cultuur van Vrede”. Vorig jaar namen nogmaals een 15-tal gemeenten een dergelijke resolutie aan. Dit maakt dat reeds meer dan één of drie gemeenten zich nu uit als vredesgemeente.

Bent u nog geen vredesgemeente, dan willen we uw gemeente warm aanmoedigen om dit tijdens de Vredesweek 2011 te worden.

De intentieverklaring vindt u als bijlage bij dit document. Stuur dit document ondertekend terug naar het Vredesweeksecretariaat en wij zorgen ervoor dat uw gemeente opgenomen wordt in de lijst van vredesgemeenten.

3.5. Redenen om de Vredesweek te ondersteunen

- De Vredesweek zorgde steeds voor **concrete resultaten**. Zo lag de Vredesweek o.a. mee aan de basis van een internationaal verdrag tegen landmijnen, de oprichting van het Vlaams Vredesinstituut, de aanplanting van vredesbossen, enz.
- De Vredesweek werkt op meerdere niveaus: **sensibilisatie** van verschillende maatschappelijke groepen, **educatie** in scholen, en politiek **lobbywerk**.
- De Vredesweek wordt **sterk gedragen door heel wat Vlaamse scholen** zodat elk jaar opnieuw een heel groot aantal klassen en leerlingen met het Vredesweekmateriaal aan de slag gaan.
- De Vredesweek is **een uniek pluralistisch samenwerkingsverband** binnen de werking van de vredesbewegingen.
- De Vredesweek bereikt jaarlijks tienduizenden mensen in scholen, op activiteiten, via de media etc.
- Uw gemeente verkrijgt een **ruime zichtbaarheid** met deze campagne.

Enkele cijfers uit de succesvolle Vlaamse Vredesweek 2010: Roep om Vrede!

- 10.000 mensen namen deel aan onze centrale actie, met name het vormen van menselijke vredestekens in scholen, verenigingen, parochies etc.
- **36 gemeenten zetten zich actief in tijdens de Vredesweek of engageerden zich als nieuwe vredesgemeente.**
- Onze Vredesweek - getuigen spraken op 15-tal plaatsen voor in totaal een 1000-tal personen.
- Onze website kreeg bijna 6.000 bezoeken waarvan 4.300 unieke.
- Er werden meer dan 1.000 vredesgadgets verkocht.
- Op onze website kunt u ons volledig narratief rapport terugvinden onder "historie".

BIJLAGE 1: HISTORISCH OVERZICHT

De Vlaamse Vredesweek wordt al 21 jaar georganiseerd in Vlaanderen.

We bieden je hier een kort overzicht van de laatste tien jaar Vlaamse Vredesweek:

2000: Kies geweldvrij, een wereld van verschil.

Een campagne die aan de vooravond van de gemeenteraadsverkiezingen een positief signaal wil geven aan de burger. Brugge, Deinze, Gent, Kortemark, Lebbeke, Lennik, Mortsel, Rotselaar, Schilde en Zaventem ondertekenden de resolutie van Vredesgemeente.

2001: Europa Hard(t) voor vrede.

Het Belgisch voorzitterschap van de Europese Unie is een moment bij uitstek om meer aandacht te besteden aan vrede en veiligheid op Europees niveau. De campagne ijvert voor een Europees wapenembargo op landen en regio's in conflicten. Maar ook niet-militaire alternatieven voor het huidige Europese buitenlands en veiligheidsbeleid staan in de kijker.

2002: Voorwaarts. Speel! Presenteer kindsoldaten een toekomst zonder geweer.

De voortrekkersrol die België kan en moet spelen inzake het uit te wereld helpen van de inzet van kindsoldaten, is een van de belangrijkste eisen van deze campagne samen met de nood aan demobilisatie en opvang en het bouwen aan een duurzame vrede. De regering maakt geld vrij voor opvang van ex-kindsoldaten in Oeganda en in de nieuwe wapenwet wordt opgenomen dat er geen wapens mogen geleverd worden aan landen die kindsoldaten inzetten.

2003: Dialoog voorkomt oorlog.

De politieke eis van deze campagne in het teken van de 'taal van vrede' is een centrum voor geweldpreventie. Met het vredesbewijs trekken we de straat op om mensen heel concreet duidelijk te maken wat zij met de hulp van een dergelijk centrum kunnen doen om met dialoog oorlog te voorkomen. Het Vlaams parlement richtte daarna het Vlaams Vredesinstituut op de eerste resultaten zijn dus al zichtbaar.

2004: Vrouwen als kracht voor vrede.

De politieke eisen van deze campagne stonden in het teken van 'Wij verklaren de vrede': een voortrekkersrol spelen in de toepassing van Resolutie 1325 van de VN, concrete maatregelen nemen

om de deelname van vrouwen aan het buitenlands beleid en de diplomatieke vertegenwoordiging te versterken, budgetten vrijmaken voor programma's gericht op de speciale noden van re-integratie en heropbouw na een conflict, maatschappelijke versterking van vrouwen, steun verlenen aan programma's die inspelen op de behoeften van vrouwen en meisjes in oorlogssituaties en vluchtelingenkampen.

2005: Alle kernwapens de wereld uit.

De politieke eisen van deze campagne in het teken van 'de herzieningsconferentie van het non-proliferatie verdrag' zijn samen met de parlementsleden en het brede middenveld aangepakt. Politici hebben duidelijk gestemd voor een kernwapenvrije samenleving, terwijl 32 000 vredesbomen geplant werden in Vlaanderen. Die moeten ons er in 2015 aan herinneren dat politici - en burgers - de kernwapens uit de wereld willen.

2006: Geweld slaat nergens op! Jongeren kiezen voor vrede.

Het moest ervan komen dat we eindelijk de rol van jongeren als vredeswerkers konden belichten. Enerzijds vonden we dat jongeren die een scheve schaats reden recht hadden op een degelijke opvang met begeleiding. Anderzijds plaatsten we *peer mediation* in de kijker om werk te maken van conflictbemiddeling onder gelijken. De organisatie van een jongerenweekend was hierbij een feit.

2007: Samen onder één paraplu. Ook vluchtelingen hebben bescherming nodig.

Een Vredesweek in het teken van een betere en humane behandeling van oorlogsvluchtelingen. Er werd geijverd voor een ruime en brede toepassing van de 'bijkomende bescherming voor oorlogsvluchtelingen' voor allen die asiel aanvragen, transparante criteria voor de regularisatie 'om humanitaire redenen', onmiddellijke stopzetting van het opsluiten van kinderen zonder papieren en een tweede kans, in een ander land, voor asielzoekers aan wie asiel geweigerd werd bij hun eerste aanvraag.

2008: Geen nieuws... goed nieuws? Word vredesjournalist.

Een Vredesweek die zich richtte op relatie tussen media en conflicten. Deze Vredesweek had niet alleen oog voor de rol van de zogenaamde klassieke media, zoals radio, TV en de geschreven pers, ze stond ook stil bij de participatieve media en de revolutie in het medialandschap. We deden zowel journalisten als het brede publiek nadenken over de vraag waarom berichtgeving rond conflicten zo vaak te wensen over laat en waarom het 'goede' vredesnieuws veelal onderbelicht blijft.

2009: Werken aan het klimaat, voor vrede!

De klimaatverandering is een feit, het menselijk element in deze verandering staat vast. Daarom stond de Vredesweek stil bij de (toekomstige) gevolgen van de klimaatverandering. Want deze zullen leiden tot nog meer spanning in reeds precare samenlevingen, door klimaatvluchtelingen, een groot tekort aan water, etc. Toch zagen de Vredesweekpartners er ook een kans in omdat de enige manier om zowel klimaatverandering als de gevolgen in te perken globale samenwerking vraagt. Een kans om allen te verenigen voor een globaal pact.

2010: Roep om Vrede! Naar een cultuur van Vrede & Geweldloosheid.

In 1999 riepen de Verenigde Naties, onder impuls van heel wat Nobelprijswinnaars voor de Vrede, de afgelopen tien jaar uit tot het 'Internationaal Decennium voor een *Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor de kinderen van de wereld*'. Gedurende deze periode zijn wereldwijd tal van initiatieven genomen ter bevordering van deze cultuur. Op het einde van dit decennium kozen we nogmaals uitdrukkelijk om een 'Cultuur van Vrede' voorop te stellen. We vroegen gemeenten zich in te zetten als vredesgemeenten en vroegen politici de visie van een 'Cultuur van Vrede' door te trekken met betrekking tot de oorlog in Afghanistan, de problematiek van kernwapens en het Europees Veiligheids- en defensiebeleid.

BIJLAGE 2: POLITIEKE VISIETEKST

Schiet ontwikkeling niet aan flarden!

In 2011 trekken de partners van de Vlaamse Vredesweek voor de 22ste keer alle registers open om Vlaanderen bewust te maken van een actueel vredethema. Dit jaar willen we jong en oud, leerkrachten en politici, journalisten en burgers de noodzaak - letterlijk het levensbelang - doen inzien van een alomvattend en afdwingbaar Internationaal Verdrag inzake Wapenhandel. Als partners van de vrede dromen we natuurlijk veel verder. We dromen van een wereld vol 'Cultuur van Vrede' en zonder wapens.

In de huidige context is er echter in eerste instantie nood aan een zeer strikte internationale regelgeving rond de wereldwijde wapenhandel. Tot op heden komen wapens terecht op plaatsen waar reeds geweld is en bovendien wakkeren zij dit geweld nog aan. Ze komen ook in kwetsbare gebieden waar geen geweld is maar waar het geweld ontstaat door het gemakkelijk voorhanden zijn van wapens. De meeste van deze wapens zijn "kleine en lichte wapens" zoals handvuurwapens en granaten.

Driekwart van deze wapens is in het bezit van particulieren. Alleen al in België zijn er naar schatting twee miljoen wapens in omloop en hiervan zou tweederde illegaal of ongeregistreerd zijn. Het is ongelooflijk dat objecten die gemaakt zijn om te doden zo wijdverspreid zijn. Elk jaar sterven om en bij een half miljoen mensen door deze wapens, d.w.z. één persoon per minuut! Het zijn dus de echte "massavernietingswapens". Voor elke persoon die wordt gedood, raken er nog eens drie gewond.

Deze cijfers bewijzen de noodzaak om naast controle op de wapenhandel, ook een internationaal verdrag af te sluiten om de wapenproductie aan banden te leggen. Zowel de productie als de handel moeten zoveel mogelijk verminderen. Hoe minder wapens geproduceerd worden, hoe minder er in illegale circuits terechtkomen.

Controle op de handel en op de productie van deze wapens is dan ook van levensbelang. Hun impact is immens en onmenselijk, vooral in het Zuiden. Het staat de ontwikkeling van landen in de weg en het bemoeilijkt het realiseren van de millenniumdoelstellingen.

MILLENNIUMDOELSTELLINGEN

In 2000 kwamen de wereldleiders samen om de Millennium Verklaring van de Verenigde Naties te ondertekenen. Hierbij schoven ze de bekende 8 millenniumdoelstellingen (MDG's) naar voor. Hiermee engageerden ze zich om tegen 2015:

- Extreme armoede en honger uit te bannen
- Basisonderwijs wereldwijd toegankelijk te maken voor iedereen
- Gelijke behandeling van mannen en vrouwen te bevorderen en de positie van vrouwen te versterken
- Kindersterfte te verminderen
- Gezondheid van moeders te verbeteren
- HIV/AIDS, malaria en andere ziekten te bestrijden
- Actief te werken aan een duurzaam milieu.
- Mondiaal partnerschap voor ontwikkeling te sluiten.

De ellende die de MDG's wil bannen, wordt deels ook veroorzaakt door gewapend geweld. 22 van de 34 landen die volgens de VN het minst waarschijnlijk de MDG's zullen bereiken, bevinden zich middenin of komen net uit een gewapend conflict. Op de 'Millennium +5 World Summit', een opvolgingsbijeenkomst voor een stand van zaken van de MDG's, hebben de regeringsleiders in hun slotverklaring erkend dat ontwikkeling, vrede, veiligheid en mensenrechten met elkaar verbonden en onderling versterkend zijn. In 2009 verklaarde Ban Ki Moon, Secretaris-generaal van de VN, dat gewapend geweld ontwikkeling ondermijnt en de verwezenlijking van de MDG's belemmert.

In Burundi geeft de overheid 5 dollar per inwoner uit aan gezondheidszorg. Elke verwonding door een vuurwapen kost dit het gezondheidssysteem 163 dollar. Drie kwart van het totale gezondheidszorgbudget ging in 2007 naar dergelijke verwondingen!

“VERKLARING VAN GENEVE OVER GEWAPEND GEWELD EN ONTWIKKELING”

De “Verklaring van Genève over gewapend geweld en ontwikkeling” is een diplomatiek initiatief om de link tussen beide aan te pakken. Het wil staten en het maatschappelijk middenveld ondersteunen om een meetbare vermindering te bewerkstelligen van de lasten van gewapend geweld in conflicten en in niet-conflictueuze omgevingen.

Ze stelt dat gewapend geweld levens en het levensonderhoud vernietigt, onzekerheid, angst en terreur veroorzaakt, en een verregaande negatieve impact heeft op de menselijke ontwikkeling. In situaties van conflict of criminaliteit legt het bovendien een enorme financiële last op staten, gemeenschappen en individuen.

Gewapend geweld sluit scholen, doet markten leeglopen, breekt lokale economieën, belast de gezondheidszorg, vernietigt gezinnen, verzwakt de rechtsstaat en voorkomt dat humanitaire hulp mensen in nood bereikt. Leven zonder de dreiging van gewapend geweld is een basisbehoefte van de mens. Het is een voorwaarde voor menselijke ontwikkeling, waardigheid en welzijn. Instaan voor de menselijke veiligheid van zijn burgers is een kerntaak van de overheid.¹

Uitgaande van deze realiteit, engageren de 103 staten die de verklaring intussen ondertekend hebben, dat ze zich zullen inzetten in de strijd tegen gewapend geweld. Eén van de belangrijkste acties die ze naar voor schuiven is het bestrijden van de verspreiding, de illegale handel en het misbruik van handvuurwapens, lichte wapens en munitie en de effectieve vermindering van deze wapens.

Onverantwoorde wapentransfers zorgen ervoor dat ontwikkelingslanden moeten investeren in defensiesystemen, investeringen die anders zouden kunnen gaan naar onderwijs, gezondheidszorg en sociale ontwikkeling. De obscure en niet-transparante praktijken in de wapenhandel leiden vaak tot een verhoogd risico op corruptie en overdadige uitgaven.

*België heeft deze verklaring tot op heden niet ondertekend!
We roepen onze regering dan ook op dit zo snel mogelijk te doen.*

¹Concrete gevolgen van gewapend geweld op de verschillende millenniumdoelstellingen zijn te vinden in tabel achteraan deze tekst.

INTERNATIONAAL VERDRAG INZAKE WAPENHANDEL

Om de verspreiding van wapens en geweld in te dammen, benadrukken we de noodzaak aan een sterk Internationaal Verdrag inzake Wapenhandel. Dit moet er zo snel mogelijk komen, omdat elke minuut iemand sterft door gewapend geweld.

Op 30 oktober 2009 stemden VN-leden in de Algemene Vergadering voor een Internationaal Verdrag inzake Wapenhandel. Met 153 stemmen voor, 19 onthoudingen en slechts 1 tegenstem bestond er een grote internationale consensus over de noodzaak van een dergelijk verdrag. In 2012 zal een vier weken durende conferentie belegd worden door de VN om tot een dergelijk verdrag te komen. Hoewel er geen garantie is, is de hoop om effectief tot een verdrag te komen nog nooit zo groot geweest. Intussen zijn de onderhandelingen volop lopende.

Wat kan een dergelijk verdrag doen?

- Het legaal bindend maken van (hoge) internationale standaarden rond de export van conventionele wapens
- Het helpen reguleren van de globale wapenmarkt om de verspreiding van illegale wapens tegen te gaan en zo te voorkomen dat wapens in handen vallen van terroristen en mensenrechtenschenders.
- En natuurlijk, algemeen bijdragen tot een verhoogde veiligheid en het bereiken van de MDG's

De vernoemde standaarden zouden zich moeten baseren op bestaande engagementen tot het voorkomen van mensenrechtenschendingen, op het internationaal humanitair recht en op het bevorderen van stabiliteit, welzijn en veiligheid.

Natuurlijk is het belangrijk dat er een verdrag komt. Maar de exacte inhoud ervan is even belangrijk. Daarom wensen we met de Vlaamse Vredesweek de belangrijkste elementen die hierin naar voor moeten komen nadrukkelijk bekend te maken bij onze beleidsmakers. We sluiten ons aan bij de eisen van de wereldwijde coalitie die actief is binnen de 'Control Arms'-campagne van IANSA, Oxfam en Amnesty. [Zie achteraan deze tekst.]

VERANTWOORDELIJKHEID NEMEN OP VERSCHILLENDE NIVEAUS

Niet alleen op het mondiale niveau moeten er stappen ondernomen worden. De Vredesweek zal ook de vinger aan de pols houden rond het Europees beleid ter zake en de implementatie ervan in Vlaamse wetgeving.

Onlangs besliste de EU om de Europese defensiemarkt te liberaliseren. In de praktijk komt het er op neer dat, hoewel niet compleet vrij, de wapenhandel tussen lidstaten een stuk gemakkelijker kan gebeuren. De liberalisering werd door de EU opgelegd, maar de harmonisering van (hoge) standaarden bij export naar niet-EU landen is veel minder dwingend geregeld. Het uitvoeren van wapens naar derde landen blijft nog steeds de bevoegdheid van iedere lidstaat afzonderlijk. Nochtans verhoogt het belang hiervan net door het liberaliseren van de EU-markt. Aangezien wapens nu eenvoudig kunnen verhandeld worden tussen EU-landen, is het belangrijk te weten welke criteria deze landen hanteren voor doorverkoop aan derde landen.

De EU is goed voor 1/3 van de totale wapenhandel. Daarom is het noodzakelijk dat de Europese lidstaten een verdrag sluiten om de wapenproductie terug te dringen. Zo kan Europa een voorbeeldfunctie hebben voor de Verenigde Staten van Amerika en Rusland, de andere grote wapenproducenten.

Toegegeven, de Europese Unie heeft de vroeger afgesproken richtinggevende criteria voor wapenexport uit de 'Gedragscode' herbevestigd en ze een steviger status gegeven door ze in een 'Gemeenschappelijk Standpunt' te gieten. Toch valt af te wachten of deze standaarden in ieder land op dezelfde manier zullen geïnterpreteerd worden. We zullen deze materie met ons politiek werk tijdens de Vredesweek opvolgen. Specifiek zullen we bekijken hoe deze criteria worden geïnterpreteerd op Vlaams niveau.

Ook zien we een rol weggelegd voor de defensiebedrijven, die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid niet kunnen ontlopen. Zij kunnen zelf een gedragscode opstellen om wapens en hun onderdelen enkel te verhandelen met respect voor de Europese criteria.

Voorwaarden voor een goed internationaal wapenverdrag

Het Verdrag moet er voor zorgen dat wapentransfers resoluut verboden worden als er een substantieel risico bestaat

- Op het schenden van VN charter verplichtingen, inclusief VN wapenembargo's;
- Op niet gekende doorverkoop of afleiding;
- Op het gebruik van deze wapens:
 - bij ernstige schendingen van internationale mensenrechten of humanitair recht;
 - om daden van genocide of misdrijven tegen de menselijkheid te plegen;
 - bij het faciliteren van terroristische aanslagen;
 - bij het faciliteren van patronen van gendergerelateerd geweld, gewelddadige criminaliteit of georganiseerde misdaad;
 - in corrupte praktijken.
- Dat het gebruik van deze wapens
 - de regionale veiligheid negatief zal beïnvloeden;
 - de armoedevermindering en socio-economische ontwikkeling ernstig en dus de realisatie van de millenniumdoelstellingen zal schaden;

Het verdrag moet alomvattend zijn.

- Het moet alle types van wapens, inclusief militaire, veiligheids- en politiewapens, gerelateerd materieel en munitie, expertise en productiematerieel bevatten.
- Het moet alle types van transfers, inclusief import, export, re-export, voorlopige transfers, in de staatgesanctioneerde en commerciële handel, plus transfers van technologie, verloningen, giften en hulp bevatten.
- Het moet alle types van transacties, inclusief van handelaars/makelaars en zorgen voor technische assistentie, training, opslag, financiering en veiligheid bevatten.

Het verdrag moet werkbaar en afdwingbaar zijn. Het moet richtlijnen bevatten voor volledige en duidelijke implementatie.

- Het moet zorgen voor transparantie, inclusief jaarlijkse rapporten.
- Het moet een effectief mechanisme bevatten om toezicht te houden op de naleving ervan.
- Het moet zorgen voor verantwoordingsplicht met een juridisch kader voor de beslechting van geschillen en sancties
- Het moet een alomvattend kader voor internationale samenwerking en assistentie bevatten.

OVEREENKOMST ONDERSTEUNENDE GEMEENTE

Ondergetekende (naam contactpersoon) **bevestigt dat**
(naam gemeente).....
(straat)
(stad)
(telefoonnr)
(email contactpersoon)

graag ondersteuning biedt aan de Vlaamse Vredesweek.

Er wordt gekozen voor de hieronder aangekruiste opties.

Opties		<i>uw steun</i>	<i>kruis aan</i>
Logo op de websitebanner		300 €	☐
Logo-link op de website		200 €	☐

Handtekening, naam, datum

**Gelieve vóór 01 september 2011
dit blad terug te sturen naar
het secretariaat van de Vlaamse Vredesweek**
Italiëlei 98a - 2000 Antwerpen
Fax: 03 225 07 99

Wenst u meer info?
Tel: 03 225 10 00 – email: info@vredesweek.be

Overschrijven kan op:
rekeningnr.BE51 0010 3516 1162
met vermelding van 'steun voor vredesweek'

Intentieverklaring

Om vrede duurzaam te maken, moeten vrede en geweldloosheid gedragen worden door alle mensen. Op alle niveaus moet er gebouwd worden aan duurzame en (sociaal-economische) rechtvaardige maatschappij.

Dit inzicht zette de Verenigde Naties ertoe aan om de eerste tien jaar van het nieuwe millennium uit te roepen tot het "Internationaal Decennium voor een Cultuur van Vrede en Geweldloosheid voor de kinderen van de wereld". Hiermee antwoordden zij op een historische oproep van alle Nobelprijswinnaars voor Vrede.

Ook wij Burgemeester en Schepenen en de voltallige Gemeenteraad van willen ons inzetten om ook na het einde van het officieel decennium van de Verenigde Naties te werken op gemeentelijk niveau aan een "Cultuur van Vrede en Geweldloosheid". Daartoe nemen we de 8 assen vooropgesteld door de Verenigde Naties.

We zullen aandacht besteden aan de:

1. Bevordering van een cultuur van vrede door middel van educatie
2. Bevordering van duurzame economische en sociale ontwikkeling
3. Bevordering van de eerbiediging van de mensenrechten
4. Zorg voor de gelijkheid tussen mannen en vrouwen
5. Bevordering van democratische participatie
6. Bevordering van begrip, tolerantie en solidariteit
7. Ondersteuning van participatieve communicatie en de vrije stroom van informatie en kennis
8. Bevordering van internationale vrede en veiligheid

Op die manier willen wij bijdragen tot de wereldwijde beweging die toekomstige generaties wil behoeden voor de gesel van oorlog en geweld in al zijn vormen.

(Handtekening leden gemeenteraad)

U kunt deze notulen doorsturen naar het Vredesweeksecretariaat, Italiëlei 98A, 2000 Antwerpen – info@vredesweek.be. Wij sturen deze informatie op onze beurt door naar het ministerie Buitenlands Beleid van de Vlaamse Gemeenschap